

№ 0105 від 19.03.2020

Президенту України
Верховній Раді України
Кабінету міністрів України

Щодо змін до Податкового кодексу України

Всеукраїнська асоціація об'єднаних територіальних громад проаналізувала положення Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо підтримки платників податків на період здійснення заходів, спрямованих на запобігання виникнення і поширення коронавірусної хвороби (COVID-19)» і зауважує, що нововведення прийнятого закону призведуть до суттєвих втрат фінансових ресурсів бюджетів ОТГ.

Асоціація ОТГ усвідомлює гостроту проблеми і в цілому схвально відноситься до діяльності органів державної влади, спрямованої на запобігання виникнення і поширення коронавірусної хвороби (COVID-19), оскільки охорона здоров'я – це найголовніша за своєю суттю функція держави, розуміє всю повноту викликів, які стоять на даному етапі перед владою на всіх її рівнях, і з повною відповідальністю готова до ефективних та конструктивних пошуків шляхів вирішення невідкладних проблем, які у зв'язку з цим постали перед нашою державою. Однак, Асоціація ОТГ стоїть на сторожі того, що рішення треба приймати зважені, із системним аналізом всіх ризиків, до яких вони можуть привести у майбутньому.

Асоціація ОТГ вбачає за доцільне висловити суттєві застереження в контексті прийнятих змін до Податкового кодексу України, які будуть мати несприятливі, надто відчутні, наслідки для усіх місцевих бюджетів, в тому числі і бюджетів ОТГ.

Законом передбачаються доповнення підрозділу 10 розділу XX Податкового кодексу України положеннями такого змісту:

1) зміщуються строки подання річної декларації про майновий стан і доходи за 2019 рік та сплати фізичною особою суми податкового зобов'язання, зазначеної в поданій нею річній декларації про майновий стан і доходи за 2019 рік (52³ підрозділу 10 розділу XX ПКУ);

2) не нараховується та не сплачується за період з 1 березня року по 30 квітня 2020 року плата за землю (земельний податок та орендна плата за земельні ділянки державної та комунальної власності) за земельні ділянки, у власності або користуванні, у тому числі на умовах оренди, фізичних або юридичних осіб, та використовуються ними в господарській діяльності (п. 52⁴ підрозділу 10 розділу XX ПКУ);

3) не є об'єктом оподаткування податком на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, відповідно до статті 266 Податкового кодексу України у період з 1 березня по 30 квітня 2020 року об'єкти нежитлової нерухомості, які перебувають у власності фізичних або юридичних осіб (52⁵ підрозділу 10 розділу XX ПКУ).

Внесені зміни створюють серйозну проблему наповнення місцевих бюджетів в цей період, ставлять під загрозу повноцінне здійснення видатків відповідних бюджетів в умовах зокрема карантинних заходів, а відповідно до вимог ст. 103 Бюджетного кодексу України – вимагають компенсації з державного бюджету, оскільки надання державою податкових пільг, які зменшують доходи місцевих бюджетів, має супроводжуватися наданням додаткової дотації з державного бюджету місцевим бюджетам на компенсацію відповідних втрат доходів місцевих бюджетів.

Видається, що компромісним для усіх сторін було б рішення, спрямоване на зміну строків сплати перелічених вище податків через механізм відстрочення чи розстрочення податкових зобов'язань платників податків.

Є великі ризики недоотримання надходжень до місцевих бюджетів від інших місцевих податків і зборів, зокрема єдиного податку та туристичного збору.

Окрім цього, передбачається встановлення додаткових доплат до заробітної плати медичним та іншим працівникам, які безпосередньо зайняті на роботах з ліквідації захворювання серед людей на коронавірусну хворобу (COVID-19), у розмірі до 200 відсотків заробітної плати на період виконання заходів, спрямованих на запобігання виникнення та поширення, локалізацію та ліквідацію спалахів, епідемій та пандемій коронавірусної хвороби (COVID-19), а також доплат до заробітної плати окремим категоріям працівників які забезпечують життєдіяльність населення, що також створює загрозу можливого суттєвого фінансового навантаження на місцеві бюджети.

Слід враховувати, що органи місцевого самоврядування на рівні з органами державної влади здійснюють усі можливі превентивні заходи з метою попередження захворювання на коронавірус, що тягне за собою залучення значного фінансового ресурсу з місцевих бюджетів на вирішення невідкладних питань у сфері запобігання виникнення і поширення коронавірусної хвороби (COVID-19).

Наразі сотні тисяч гривень, які звісно не були заплановані під час формування і затвердження місцевих бюджетів, органами місцевого самоврядування виділяються з місцевих бюджетів з метою надання допомоги закладам охорони здоров'я для закупівлі обладнання та засобів захисту медичного персоналу, виділяються додаткові кошти на закупівлю дезінфікуючих засобів та апаратів для органів влади, ЦНАПів, об'єктів соціальної інфраструктури, зокрема шкіл, дитячих садочків тощо.

Враховуючи вищевикладене, Всеукраїнська асоціація об'єднаних територіальних громад просить серйозно поставитися до порушених питань, і знайти компромісне рішення в частині компенсації втрат доходів місцевих бюджетів.

Голова Асоціації ОТГ

Олександр КОРИННИЙ